

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w tygodniu, miesięcznie 1,30 zł z od-
wied. w wyjątkowych nieprzewidywalnych, przy wstrzą-
saniu przedsięwzięcia, nieobecności przy, powstrzymaniu ho-
nowalności, oznaczający nie ma prawa być porównani-
sownych dotychczas, lub wrzutu czy abona-
mentu. Za dalsze ogłoszenia, redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza
mm. (7 lin.) 10 gr. za reklamę na
str. 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr. za pła-
czonej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogła-
szeniu. „Głos Wąbrzeński” wychodzi trzy razy tygodni-
i to w poniedziałek, środę i piątek. Skrytka poczto-
wa 25. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11
Telefon 60. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252.

Piątek Jakuba b. w. †
Sobota Msczelina, Bland. †
Niedziela Erazma

Dziś wschód słońca o godz. 3.46 zach. 8.10
Jutro „ „ „ 3.45 „ 8.11
Dziś „ księżyc „ 6.9 „ 2.56

Nr. 64

Wąbrzeźno, sobota 2 czerwca 1928 r.

Rok VIII

Rozprawa budżetowa w Sejmie — Starania rządu o po- prawę bytu urzędników. — Redukcja niemożliwa

Obrazy budżetowe w Sejmie rozpoczęły się we wtorek generalnym referatem prof. Adama Krzyżanowskiego (Bl. Bezp.) Referat był rzeczowy i merytoryczny, odnosił konieczność kredytów, zamknięcia rachunków na rok poprzedni i przedstawienia przez rząd kredytów za rok poprzedni — Referent jest zdania, że niezależność gospodarza nie da się w dobie powojennej utrzymać, że pożyczki zagraniczne są koniecznością życiową. Wicepremier Bartel, który następ-ny zabierał głos, przemawiał krótko, poruszając przede wszystkim kwestię urzędniczą. Podtrzymuje on dotychczasowe stanowisko rządu, iż bez dodatkowych źródeł dochodu, kwestji uposażenia urzędników nie da się zasadniczo uregulować, a na ograniczenie liczby urzędników rząd nie pójdzie, zastrzega się również przeciwko dokonywaniu oszczędności kosztem inwestycji.

Pierwszy w dyskusji ogólnej w imieniu stronnictwa przemawiał poseł Niedziałowski, wyrażając stanowisko PPS. — W dziedzinie gospodarczej najważniejszym jego postulatem jest kontrola produkcji, w dziedzinie politycznej stwierdza rozczarowanie wobec wypadków majowych i domaga się nawrotu do dawnej demokracji parlamentarnej. Podkreśla że P. P. S. wysiłkiem mas położy tamę dalszemu rozwojowi w utrwaleniu obecnego systemu.

Drugi z kolei przemawiał poseł Woźnicki z Wyzwolenia, którego bombastyczne przemówienie stercza się w ideologii hołdu dla rządu robotniczo chłopskiego. Takimi były rząd lubelski i rząd Moraczewskiego i gdyby rząd Moraczewskiego się utrzymał, rozwój Polski w ciągu 10-lecia poszedłby w zupełnie innym kierunku. Stan obecny uważa się za faszyzm, który sam musi się przesilić. Poseł Woźnicki przypomina uchwałę Sejmu, że Józef Piłsudski dobrze się zasłużył ojczyźnie i zaznacza że historia nie przekreśli tej chwały, jeżeli marszałek Piłsudski zlikwiduje obecny system i nawróci do demo-

kracji. Obydwa przemówienia były utrzymane w tonie wysoce opozycyjnym.

Następnie dyskusję przerwano do środy i przystąpiono do wniosków nagłych. Nagłoś wniosków. Koła żydowskiego o zniesieniu prawnych ograniczeń żydowskich została uchwalona znaczną większością przeciwko głosom ZLN, Ch. D., Piasta i NPR. Nagłoś drugiego wniosku; skierowanego przeciwko wyznaczaniu podatku obrotowego również uchwalono tą samą większością przeciwko tym samym stronnictwom. Trzeci wniosek, dotyczący rzekomego zabójstwa dwóch włościan przez policjanta koło Mołodeczna, wysunęła Białoruska Hromada. Nagłoś tego wniosku została również uchwalona 146 głosami contra 110. Przeciwko nagłośi głosowały Bl. Bezp., ZLN., Piast, NPR, i Ch. D. Wreszcie czwarty wniosek dotyczył wezwania ministra oświaty, aby natychmiast wydał zarządzenie, by zaraz otworzono ponownie pięć klas gimnazjum ukraińskiego w Stanisławowie. Zostały one zamknięte zarządzeniem dyrektora gimnazjum zatwierdzonym przez kuratorjum lwowskie za to, że młodzież tych klas sabotowała uroczystości państwowe dnia 3 maja. Nagłoś tego wniosku uzasadniała posłanka Rudnicka, nauczycielka państwowego seminarjum we Lwowie. Twierdziła ona, że pobudki postępowania młodzieży ukraińskiej były idealne i szlachetne i porównuje sytuację z prześladowaniem młodzieży polskiej w Poznaniu. Porównanie to jest nawskroś cyniczne, gdyż w Poznaniu nie było ani jednej szkoły polskiej i nie było nauki języka polskiego, a nawet nie było możliwości uczenia się religii w języku ojczystym. Ton mowy był tak gwałtowny i zjadliwy, że poseł Polakiewicz nazwał to przemówienie prowokacją. W głosowaniu uchwalono nagłoś wniosku ogromną większością. Przeciwko głosowały tylko ZLN., Piast Ch. D. NPR. Następne posiedzenie w środę z rana.

Mowa wicepremiera Bartla w Sejmie.

Wysoki Sejmie. Dokładnie przed 2 miesiącami miałem zaszczyt przedłożyć w imieniu rządu Wysokiej Izbie preliminarz budżetowy na rok 1928/29 z prośbą o jego przestudowanie i zatwierdzenie. Pierwsze zadanie przeprowadziła komisja budż., wprowadzając do projektu rządowego szereg zmian we formie skreśleń, lub uzupełnień. W tej chwili przystępujecie Panowie do drugiej części tego zadania, t. j. do wyboru między propozycjami budżetowymi rządu, a postanowieniami komisji budżetowej. U podstaw formowania budżeta r 1928/29 rząd założył przede wszystkim i ponad, wszystko jego bezwzględna i nie budząca żadnych wątpliwości równowagę. Z założenia tego wynikała ostrożność w preliminarzowaniu dochodów i oszczędność w wydatkach. Niech mi wolno będzie zapewnić Panów, że przedłożenie rządowe było wynikiem długich, bardzo sumiennych i pełnych poczucia odpowiedzialności rozrządzeń. Panowie raczyliście w ciągu krótkich debat komisyjnych poczynić w przedłożeniu tem, mimo przedstawień reprezentantów rządu, długi szereg zmian. W szczególności część rubryki wydatków zwiększono o sumę 50.263,706 zł, a część ich zmniejszono o kwotę 20,825,176 zł. Saldo zwiększające wydatki w porównaniu z propozycją rządu wynosi więc 38.438,170 zł. Wnioski rządu zmierzają być do restytucji przedłożenia, względnie do korektury propozycji komisji budż. W szczególności dążyć one będą do zwiększenia pozycji wydatków o 19.745,331 zł i równoczesnego zmniejszenia ich o sumę 31.611,040 zł. W ten sposób propozycje rządu wyraża się saldem bezwzględ-

nem na rzecz zmniejszenia wydatków, proponowanych przez komisję, w wysokości 11.871,709 zł. W porównaniu z przedłożeniem rządowym zwiększyła komisja budż. dochody państwa na ogólną sumę 59.986,828 zł.

Rząd sprzeciwia się pewnej części propozycji komisji i domaga się będzie zwiększenia dochodów w niektórych pozycjach na ogólną sumę 3.380,000 zł i równoczesnego zmniejszenia dochodów z cel o sumę 20 milionów zł. — Propozycje rządu w stosunku do przedłożenia komisji wyrażają się więc w żądaniu ich zmniejszenia o sumę 16.620,000 zł. Aby ułatwić Panom ocenę pozycji rządu, pozwalam sobie przedłożyć im tom materiałów, odnoszących się do naszej działalności po koniec 1927 r. Część Panów operuje opinią, że zastosowanie odpowiednich oszczędności w budżecie pozwoliłoby na zdobycie sum, potrzebnych na uregulowanie palącej sprawy poborów urzędniczych. Mam przekonanie, że zachodzi tu nieporozumienie odnośnie do pojęcia oszczędności. Jeśli panowie zechcą określić tem mianem zaniechanie inwestycji państwowych, to muszę przestrzec Panów przed tem najusilniej. Działalność inwestycyjna państwa jest nakazem zarówno racji stanu jak i poczucia dumy narodowej. Z tych powodów zastrzeżę się muszę przeciw wysuniętej przez jednego z mówców przy dyskusji nad wniesionymi projektami podatkowymi tezie zmniejszenia budżetu i to aż do poziomu 1 miliard 200 milionów zł. Ten swoisty kurs ekonomiki operuje także już dawno przebrzmiałymi hasłami ograniczenia ilości urzędników i zdobycia tym sposobem środków, potrzebnych na po-

prawę bytu pozostałych. Aby nie stwarzać pod-
staw do dalszych fałszywych wniosków i do złu-
dzeń, pozwolę sobie sprawę tę nieco bliżej oświetlić.
Świadomi jesteśmy braków naszej organizacji i
racjonalizacji pracy. Wiemy, jak wiele w tej
dziedzinie jest do zrobienia, ale rozumiemy, że
praca ta postępować może tylko powoli. Jest
ona bowiem rekonstrukcją maszyny, będącej w
ruchu, którego wstrzymać niepodobna. Praca ta
dokonana być musi własnymi siłami, które tylko
w miarę ich dojrzenia mogą być użyte.

Stwierdzam stałą pod tym względem popra-
wę. Żadną miarą i w żadnej dziedzinie nie wol-
no uważać pracowników państwowych, jak się
to tu i ówdzie pragnie, za bezpiodnych i beżu-
tecznych zjadaczy państwowego chleba. Pracow-
nicy państwowi w znacznej swej większości do-
rastają do swego poważnego zadania, a ofiarności
wielu z nich musi budzić głęboki szacunek. W
administracji państwa w ścisłym znaczeniu zaję-
tych było w maju 1926 — 45.031 urzędników i
20.403 funkcjonariuszów niższych. W sierpniu
1927 ilość urzędników wynosiła 43.728, zmniejsze-
nie wynosi więc 2,89 proc. W szczególności re-
dukcja w Prezydium Rady Ministr. wynosiła 21,5
proc., w Min. Spr. Wewn. 9,3 proc., w Min. Roln.
8 proc., w Min. W. R. i O. P. 7 proc., w Min.
Robót Publ. ponad 5 proc., w Min. Skarbu po-
nad 4 proc.

**Dalsza redukcja sił administracyjnych
jest albo wogóle niemożliwa, albo uzależnio-
na od usprawnienia organizacji pracy,** która
jak powiedziałem, postępować może tylko stop-
niowo. Z rachunku naszego wyeliminować mu-
simy posłów i senatorów, których liczba spetry-
fikowana jest w drodze ustawodawczej. Ilość
nauczycieli wszystkich kategorii wynosiła w 1926
roku 75 290, a w sierpniu 1927 roku 73 694. Dal-
sze zmniejszenie tego stanu nietylko jest niemo-
żliwe, ale liczyć się należy z koniecznością sta-
łego jego zwiększania. Policja państwowa zre-
dukowana została o 6,53 procent w roku 1927 i
dalsza jej redukcja jest niemożliwa. Funkcjonar-
jusze instytucji, zakładów i przedsiębiorstw pań-
stwowych płaconych z kredytów osobowych, o-
bejmują listę 5265 osób. Rozwój monopoli pań-
stwowych nietylko wyklucza możliwość redukcji
tej liczby, ale każe spodziewać się jej powięk-
szenia. Ilość sędziów i prokuratorów, wyrażająca
się liczbą 3254 w sierpniu 1927 roku, tylko w
sposób niedostateczny zapewnia szybkość w wy-
miarze sprawiedliwości.

Wydatki na emerytury i zaopatrzenie inwalidów wojennych są istotnie bardzo znaczne, ale czy istnieje możliwość ich zmniejszenia.

Redukcja pracowników kolejowych nie tylko nie jest do pomyslenia, ale przeciwnie już obecnie zachodzi potrzeba ich zwiększenia, co znalazło także wyraz w przedłożonym budżecie.

Troska rządu, aby w granicach równowagi między wydatkami, a dochodami pomieścić konieczne zwiększenie uposażeń urzędników, znie-
wolila go do przedłożenia Panom propozycyjne zwiększenia dochodów państwa. Wniosek rządu nie mógł szukać zwiększenia dochodów wśród podatków pośrednich, ani w podatku dochodowym. Ten ostatni powiększony został automatycznie w spadku wartości złotego.

Większość tej lżyby zadowolila się wysłuchaniem oświetlenia tej ważnej i poważnej sprawy przez kilku panów, zapewne najbardziej kompetentnych i wniosków rządu odrzuciła. Rząd gotów jest szukać wyjścia z wytworzonej w ten sposób sytuacji, zawsze jednak tylko w granicach równowagi między dochodami i wydatkami państwa. Bez powiększenia istniejących źródeł dochodów, lub bez odkrycia nowych zasadniczo uregulowanie poborów pracowników państwowych nie będzie możliwe. Dopóki posłowie, przemawiający z tej trybuny będą mijać się z prawdą, twierdząc, że chłopci patrzą z dużą zazdrością na

mieszkanie nauczyciela, tak długo nie nastąpi właściwe zrozumienie trudu człowieka pracującego mózgiem. Brak należytego zrozumienia pracy ludzkiej jest równocześnie brakiem należytej jej oceny. Im prędzej brak ten ustąpi, tem lepiej dla państwa i wszelkich jego obywateli.

Kto głosował za budżetem, a kto przeciw?

Za budżetem głosowały następujące kluby. Polskie stronnictwo Ludowe „Piast”, Narodowa Partja Robotnicza, oraz Blok Bezpartyjny Współpracy z Rządem. Poseł Bittner z Chrześcijańskiej Demokracji omawianiu budżetu zaznaczył, że budżet jest nieco wygórowany i wątpi czy rząd zdoła zebrać podatki w przewidzianej wysokości. Z kolei szczegółowo omawiał pozycje przeznaczane na oświatę i kończy zepewnieniem

że klub jego ustosunkuje się do przedłożeń rządowych rzeczowo. Przeciwno budżetowi wypowiedziały się następujące kluby: Socjaliści ukraińscy — Klub niemiecki.

Kiedy będzie uchwalony budżet?

Wczoraj w południe odbyła się konferencja pezesów klubów, na której postanowiono skontyngentować czas przemówień. Ogółem na klu by przeznaczono 64 gdziny 66 minut. Na referaty i na rząd liczą 24 godzin, tak, że przyjmując się, w ciągu 90 godzin zostanie dyskusja wyczerpana. W ten sposób budżet i głosowanie zostałyby zakończone do 14 czerwca. Na Senat przypadłoby czas od 16 do 26 czerwca i tegoż dnia wróciłby budżet do Sejmu, tak, że w rezultacie zostałyby załatwiony przed 1 lipca.

Wilno ogłoszono jako stolicę Litwy

Prowokująca zmiana konstytucji kowieńskiej.

Kowno. Prezydent republiki litewskiej za zgodą gabinetu ministrów i kontrolera państwowego zatwierdził ostatecznie nową litewską konstytucję. Zgodnie z nią prezydent republiki wybierany jest na lat 7, a Sejm na lat 5. W przerwach między kadencjami, jak również w czasie między sesjami, prezydent ma prawo wydawać ustawy i wykonywać budżet, a także ratyfikować umowy międzynarodowe.

Gabinet ministrów odpowiada solidarnie przed Sejmem i podaje się do dymisji, jeśli Sejm większością trzech piątych głosów uchwali votum nieufności.

Stolicą Litwy, według nowej konstytucji litewskiej jest Wilno. Stolica ta może być prze-

niesiona do innego miasta tylko czasowo na podstawie specjalnej ustawy.

Zmiana konstytucji lub jej uzupełnienie może być przeprowadzone większością trzech piątych członków Sejmu.

Sejm ma być wybierany na podstawie 5-cio przymiotnikowego prawa wyborczego. Głosować będą mogły osoby, które osiągnęły lat 24, zaś bierne prawo wyborcze posiadać będą obywatele, poczynając od lat 30.

Dla omawiania i opracowywania projektów ustaw powołuje się radę państwa.

Nowa konstytucja wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. Była ona opublikowana w dniu 26 maja rano w Dzienniku Urzędowym.

Sterowiec „Italia” w niebezpieczeństwie.

Okazuje się, że wiadomości o wylądowaniu „Italji” w piątek w południe w Kingsbay na Szpicbergu były przedwczesne. „Italia” dotychczas nie powróciła i o los jej panuje duże zaniepokojenie. Przypuszcza się, że „Italia” zmuszona była wylądować gdzieś w okolicach niezamieszkalnych.

Według doniesienia z St. Francisco, radiostacja „Pacific” przejęła z „Italji” depeszę iskrową, nadaną prawdopodobnie nad wodami aktrycznymi. Sytuacja, w jakiej znajduje się statek powietrzny, nie da się wywnioskować z depeszy.

Agencja Tass. Radiostacje sybirskie i dalekiego wschodu rozesyłały w pięciu językach otrzymany ze sterowca „Italia” sygnał, zawiadamiający o grożącym mu niebezpieczeństwie i wzywający do udzielenia mu pomocy. Koła lotnicze przypuszczają, że sterowiec musiał wylądować na wybrzeżu północnym.

Losy „Italji” dotąd nieznane.

Ekspedycja ratunkowa powróciła bez rezultatu.

Parowiec włoski „Cittali Milano”, szukający aerostatu „Italia”, nie mógł się posuwać dalej

na północ od Szpicbergen z powodu olbrzymich gór lodowych i wrócił do Kingsbey. Ekspedycja, złożona z 15 osób, wyruszyła na saniach do zatoki Mossel na poszukiwanie ekspedycji gen. Nobile. Oczekują tu na nadejścia norweskiego łamacza lodów „Braganza”. Nad całym terenem Spitzbergen szaleje straszna burza śnieżna, której towarzyszą silne mrozy. Sfery fachowe twierdzą, że poszukiwania podczas takiej burzy są bezcelowe narażaniem życia.

Oslo, 30. 5. Geofizyczny instytut w Tromsøc podaje, że katastrofa, której uległa „Italia”, musiała się zdarzyć w odległości 200 km. od Kingsbay, tj. między 77 i 81 stopniem szerokości północnej, a 7 i 28 sropniem długości zachod.

W Moskwie i Sztokholmie postanowiono wysłać 2 ekspedycje samolotowe na poszukiwania aerostatu „Italia”.

W ostatniej chwili donoszą, że ze Spitzbergu nie nadeszły żadne informacje o losach „Italji”. Pogłoski o depeszy iskrowej, wysłanej przez gen. Nobile i uchwyczonej przez radiostację w Ameryce północno-zachodniej, nie potwierdzają się.

Święto Pieśni w Toruniu.

W dniu 28 i 28 bm. odbył się w Toruniu drugi Ogólny Zjazd Pomorskiego Związku Kół Śpiewaczych przy udziale około 3.000 uczestników oraz delegatów Związków Śpiewaczych z Westalji, Malborka, Warmji Mazur, G. Śląska, Warszawy, Krakowa wraz z prezesem wszechsłowańskiego związku śpiewaczego dr. Surzyńskim na czele.

Po nabożeństwie w kościele św. Jana w dniu 27 bm. w obecności kilkutysięcznej rzeszy zebranej publiczności na Rynku Staromiejskim prezes pomorskiego Związku Kół Śpiewaczych p. radca Makowski po okolicznościowym przemówieniu dokonał otwarcia zjazdu śpiewackiego, wznosząc na zakończenie okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzplitej, poczem orkiestra wojsk odegrała hymn Narodowy. Następnie przem. powitalne wygłosił p. Wojewoda Pomorski, p. prezydent miasta Bolt oraz kilku delegatów poszczególnych związków śpiewaczych. W czasie otwarcia zjazdu połączone chóry odśpiewały pieśni „Grande Mater” — Górczyńskiego, „Polonez” — Komrowskiego oraz „Polonez A—dur” — Chopina przy akompaniamencie orkiestry wojskowej.

Samolot transatlantyczny w Warszawie.

W Warszawie wylądowali na lotnisku lotnicy z Amsterdamu por. Kalina i por. Szalas, wraz z sierżantem Kłosinkiem.

Lotnicy odbyli lot z Amsterdamu do Warszawy na trójśilnikowym samolocie Fokkera, przeznaczonym do lotów transatlantycznych. Przybyłych powitali na lotnisku minister komunikacji Romocki, płk. Rayski przedstawiciele L.O.P.P. prasy, oraz liczne rzesze publiczności.

Według oświadczeń przybyłych lotników, część lotu pomiędzy Berlinem a Warszawą samolot odbył w warunkach bardzo niekorzystnych. Silniki jednak pracowały bez zarzutu.

Krety i wrony pustoszą zasiewy.

Ze Świecia donoszą, że w tegorocznych zasiewach wiosennych ogromne szkody wyrządziły krety i wrony. Podobno całe gromady wron rozdrapują świeżo obsiane pola i wybierają ziarno z ziemi tak, że zasiewy wiosenne rokuja nikiłe rezultaty. Również bardzo wielkie szkody w polach wyrządzają krety, które w tym roku pojawiły się w ogromnej ilości.

Całe pola spotyka się porwane przez krety. Jest to objaw niepożądany, który może z czasem odbić się na gospodarce rolnej bardzo fatalnie.

Krótkie wiadomości

Ministerstwo komunikacji zaprowadza z dniem 1 czerwca br. na kolejach t. zw. bilety okręgowe upoważniające do przejazdu III kl. we wszystkich pociągach osobowych i pospiesznych i to w obrębie jednej lub dwu dyrekcyj kolejowych albo na całym obszarze Polski. Bilety będą miesięczne półroczne i roczne. Opłata miesięczna za bilet okręgowy wyniesie w jedną dyrekcję 140 zł, na dwie 170 zł, a na całą Polskę 250 zł. Zarządzenie to przyniesie wielkie korzyści licznym agentom handlowym.

Amerykański parlament uchwalił, aby 150-tą rocznicę śmierci bojownika o Wolność Ameryki Kazimierza Pułaskiego obchodzono uroczystie w całej Ameryce.

W Cherbourgu spuszczone na wodę statek nowego typu wynalazku inż. Remy, który przebywać ma przestrzeń między Cherbourgiem a Nowym Jorkiem w przeciągu 60 godzin. Statek ma w tych dniach odbyć podróż próbną.

Do Gdyni przybyła wielka wycieczka Polek z Ameryki w liczbie 520 osób.

Z Jeruzolimy donoszą, że liczne trzęsienia ziemi, które nawiedziły Palestynę spowodowały wśród ludności mniemanie o bliskim końcu świata. Liczni mieszkańcy Jeruzolimy pod wpływem tych zapowiedzi opuścili miasto i nocują pod gołębniem.

Komisariat rządu miasta Warszawy wystąpił do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z wnioskiem o rozwiązanie na terenie całej Polski Zjednoczenia Młodzieży Rosyjskiej.

Powódź na dolnym i środkowym Śląsku niemieckim przybiera większe rozmiary. Szczególnie dotknięte są okolice Świdnicy i Reichenbach Część miast, okoliczne wsie i olbrzymie przestrzenie pól stoją pod wodą.

Dywizja rosyjska, która składa się niemal ze samych b. oficerów armji carskiej pod dowództwem gen. Siemienowa wyruszyła na front, by podczas walk rozstrzygających na linii kolejowej Pekin Hankau stanąć w obronie Czang-Tso-Lina.

Ambasador amerykański w Pekinie oświadczył rządowi pekińskiemu, iż z dniem 1 czerwca rb. zostaną wycofane z Chin wszystkie oddziały wojsk amerykańskich. Krok ten komentują w ten sposób, że ameryka nie zamierza popierać akcji japońskiej w Chinach.

— Jak się dowiadujemy w najbliższym czasie ma być podpisana nominacja p. Gołuchowskiego na stanowisko Wojewody Lwowskiego.

— Na Palestynę opuściły się całe chmury szarańczy. Walka z tym wrogiem rozpoczęła się na całym froncie. Zostały uruchomione oddziały wojska stacjonujące w Palestynie.

— Poseł komunistyczny Baczyński został wydany sądom.

Straszne nieszczęście lotnicze zdarzyło się wczoraj w południe w Kolonji. Francuski samolot pasażerski, kursujący między Paryżem a Kolonją zmuszony był wkrótce po starcie do lądowania, skutkiem wady motoru. Przy lądowaniu nastąpił wybuch motoru i samolot stanął w krótkie w płomieniach.

Wciągu kilkunastu minut samolot spłonął wraz z 3 pasażerami i 2 pilotami.

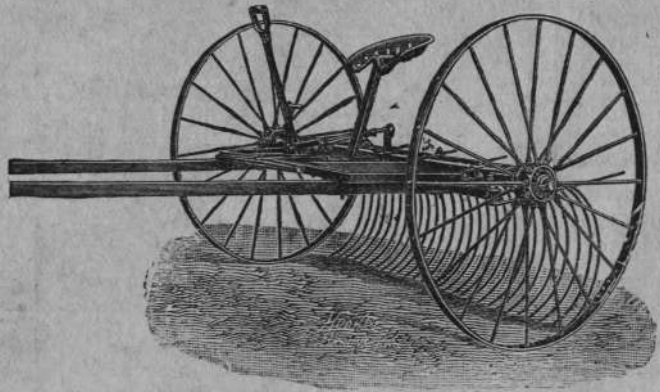
„Achtuhr Abenblatt” donosi iż nowy niemiecki lot przez Atlantyk dochodzi do skutku. Lot ma się odbyć na samolocie „Europa”, który już startował do Nowego Jorku i musiał powrócić z nad brzegów Szkocji. Pilotem będzie Risticz, który dwukrotnie startował bez powodzenia.

Morderca śp. prezydenta m. Łodzi Cynarskiego skazany został mocą wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi, na bezterminowe ciężkie więzienie.

Samolot wylądował na luksusie

w niedzielę, dnia 3 czerwca o godz. 3 po poł. Obsługa pragnęła być obecna na przedstawieniu Młodzieży Żeńskiej. Taka wiadomość ukaże się napewno w przyszły tydzień w „Głosie Wąbrzeskim”.

Baczność Rolnicy! — Zniwa nadchodzą!

Masz w porządku zniwiarki, młoc-karki, lokomobile, grabiarki, itp.?

Sprawą zaufania jest naprawa każdej maszyny.

Tylko do solidnej i fachowej firmy zwróć

się w tej sprawie — a przekonasz się, że

zaufania twego nie zawiedzie znana firma

Br. Grabowski zakład ślusarsko-mechaniczny Wąbrzeźno

ul. Przemysłowa

Telefon nr. 115

Za fachowe i sumiennie wykonane prace i naprawy przyjmuję pełną gwarancję! — Na żądanie wysyłam fachowych ludzi na miejsce.

Licytacja

tegorocznego zbioru trawy z rowów i skarp przy szosach powiatowych odbędzie się w następujących terminach:

1. w piątek, dnia 8 czerwca br. o godz. 10 przed poł. w Starostwie szosy: Płużnica — Orłowo, Płużnica — Wąbrzeźno, Trzciątek — Wielki Dąb, Wąbrzeźno — Stanisławki, Wąbrzeźno — Radzyn, Wąbrzeźno — Ryńsk, Wąbrzeźno — Pływaczewo i Wąbrzeźno — Zielen-Dworzec.
2. w poniedziałek, dnia 11 czerwca br. o godz. 10-tej przed poł. w Kowalewie przyszpocie do narzędzi szosowych szosy: Orzechowo — Kowalewo, Węgorzyn — Orzechowo, Gronowo — Kowalewo, Wielkołaka — Rychnowo, Sierakowo — Mlewo, Kowalewo — Chelmonie, Ryńsk — Orzechowo, Ryńsk — Sierakowo i Pływaczewo — Kowalewo.
3. w środę, dnia 13 czerwca br. o godz. 10-tej przed połudn. przy skrzyżowaniu kolejowym w Myśliwcu szosy: Wąbrzeźno — Osieczek, Dębowałaka — Książki, Wąbrzeźno — Książki — Zaskocz i Książki — Brudzawki.
4. w piątek, dnia 15 czerwca br. o godz. 10-tej przed południem w Niedźwiedziu przyszpocie do narzędzi szosowych szosy: Frydrychowo — Karczewo II, Wąbrzeźno — Niedźwiedź, Niedźwiedź — Dębowałaka, Golub — Niedźwiedź II i Niedźwiedź — Tokary.
5. w poniedziałek, dnia 18 czerwca br. o godz. 10-tej przed połudn. w Golubiu przy szpocie do narzędzi szosowych szosy: Golub — Niedźwiedź I, Frydrychowo — Karczewo I, Kowalewo — Frydrychowo, Frydrychowo — Golub i Golub — Wrocław.

Kaucja licytacyjna wynosi 5,00 zł. Warunki dzierżawy będą przeczytane przed rozpoczęciem licytacji.

Przew. Wydziału Powiatowego
(—) Dr. E. Prądzyński, Starosta Pow.

Przetarg przymusowy

Dnia 4. 6. 28. o godz. 11-tej przed poł., sprzedawac będą najwięcej dającym za natchmiastową zapłatą gotówką u p. Teodora Heise w Budziszewie

Kanapę, biurko

Głowczewski, komornik sądowy w Wąbrzeźnie

W piątek, dnia 8 czerwca br. odbędzie się w Brodnicy

jarmark

na bydło i konie

Brodnica, dnia 30 maja 1928 r.

MAGISTRAT

(—) Jerzykowski burmistrz.

Ostrzeżenie!

Coraz częściej powtarzają się wypadki, że konsumenci tutejszej Elektrowni przystępują samowładnie do naprawiania bezpieczników wzgl. innych części instalacji elektrycznej. Zwracamy na to uwagę, i ostrzegamy, że każdy abonent naraża się na wypadek stwierdzonego stanu własnego naprawiania bezpiecznika etc. na natchmiastowe wstrzymanie dostarczenia energii elektrycznej w myśl § 11 przepisów dostawy elektrycznej Elektrowni w Wąbrzeźnie.

Oprócz tego narażać się mogą konsumenci na bardzo poważne straty materialne przez niefachowe manipulacje przy urządzeniach elektrycznych, a mianowicie odszkodowania za przepalone liczniki, przewody elektryczne, a nawet za bardzo kosztownych maszyn elektrycznych Elektrowni.

Elektrownia Miejska.

Ogłoszenie.

Na podstawie zarządzenia Kuratorium Szkolnego Pomorskiego z dnia 14. X. 27 r. l. dz. I. 11714/27 wszystkie dzieci obojga płci we wieku szkolnym (t. zn. i w roku 1921 urodzone) z obwodu szkolnego wąbrzeskiego, które korzystają lub korzystają mają wyłącznie z nauki domowej, muszą się dać zarejestrować w przynależnej szkole powszechnej w dniach 5 i 6 czerwca br. o godzinie 9-ej i to za przedłożeniem metryki urodzenia i świadectw I i 2 szczeplenia przeciwospowego.

Rodziców lub ich prawnych zastępców tych dzieci wzywa się do przestrzegania powyższego zarządzenia.

Wąbrzeźno, dnia 1 czerwca 1928 r.

Magistrat

(—) Schwarz, burmistrz

Ochotnicza Straż Pożarna w Dębowejłacie

obchodzi w dniu 10 czerwca br. w ogrodzie p. Hauera w Dębowejłacie swą doroczną

zabawę latową

na którą się wszystkich przyjaciół i życzliwych straży serdecznie zaprasza.

W razie niepogody zabawa odbędzie się w zabudowaniu p. Szrodera w Fryzarnowie.

Zarząd

TANEC KONCERT
ORKIESTRA WOJSKOWA

Wstęp od osoby 2 zł. Początek o godz. 2 popoł.

We wtorek, dnia 5 czerwca br. o godz. 4 po poł. odbędzie się w oberży w Czystochlebiu

walne zebranie

spółki odwodnienia „Bagniska Zgniłka“

Porządek obrad:

1. Sprawozdanie komisji rewizyjnej zarok 1927/28.
 2. Uchwalenie budżetu na rok 1928/29.
 3. Wydanie czyszczenia kanału.
- W razie nie stawienia się dostatecznej ilości członków, odbędzie się zebranie pół godz. później, którego uchwały będą prawomocne bez względu na ilość obecnych członków.

Marasiński przewodniczący

Przetarg przymusowy

Dnia 5. 6. 28. o godz. 11-tej przed poł., sprzedawac będą najwięcej dającym za natchmiastową zapłatą gotówką u p. Franciszka Szczodrowskiego w Bagarcie

1 maciora, 2 warchlaki, 1 wóz roboczy, 1 krowa (czarnobiała) 1 cielak, 1 żreback, 1 warsztat stolarski

Głowczewski komornik sądowy Wąbrzeźno

KONKURS

Zarząd Pow. Kasy Chorych w Wąbrzeźnie, ogłasza niniejszem konkurs na stanowisko

egzekutora

Wydziału Pow. dla Kasy Chorych

Kandydaci, posiadający zdolności wykonywania funkcji w zakresie tego stanowiska wchodzących, zechcą zgłoszenia z życiorysem, oraz odpisami świadectw nadsyłać do biura Kasy Chorych najpóźniej do dnia 15 czerwca br.

Powiatowa Kasa Chorych w Wąbrzeźnie

W poniedziałek, dnia 18 czerwca br. o godzinie 10-tej rano

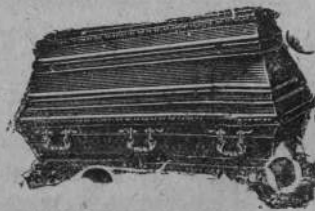
będzie wydzierżamiona na 3 lata

szkoła katolicka

i około 6 mórg roli

w Pol. Łopatkach, pow. Grudziądz.

Licytacja odbędzie się w szkole. Warunki dzierżawy można przejrzeć na Sołectwie w godzinach południowych każdego dnia począwszy od 11 czerwca 1928 r.

Z powodukorzystnego zakupu surowca,

obniżyliśmy ceny trumien

o 50 procent

i sprzedajemy takowe po niższych cenach

Prosząc o łaskawe poparcie naszych przedsiębiorstw

z poważaniem

T. Balicki, I. Barylski, K. Różyński, E. Reich

Ogłaszajcie się w „Głosie Wąbrzeskim“

Mam do oddania kilka **dobrych aparatów radiowych** 3 i 4 lampowych
Kupno okolicznościowe po cenach znacznie niższych
R. WOJTECKI - WĄBRZEŹNO
Rynek 8.

Książka Kółkowa
do lokomobili fabr. Marschal nr. 61853 zaginęła i **unieważnia się takow 3**
Bronisław Grabowski
Wąbrzeźno

Uczeń ogrodnicy
może się zgłosić **Żubkowski** Pokrzywno poczta Nicwałd powiat Grudziądz.

Zgubiono **książkę wojskową** którą unieważniam **Jan Lewandowski** Osieczek

Ucznia

syna porządnym rodziców przyjmie zaraz „Bazar“ St. Chwałkowski

Wóz roboczy (jednokonny) **wolant** (powózka) jedno lub dwukonny **parnik**, prasa do owoców do sprzedania ul. Wolności 19

Dwóch **czeladników stolarskich** poszukuje od zaraz **W. Kamiński** mistrz stolarski Wąbrz. Grudziądzka 2